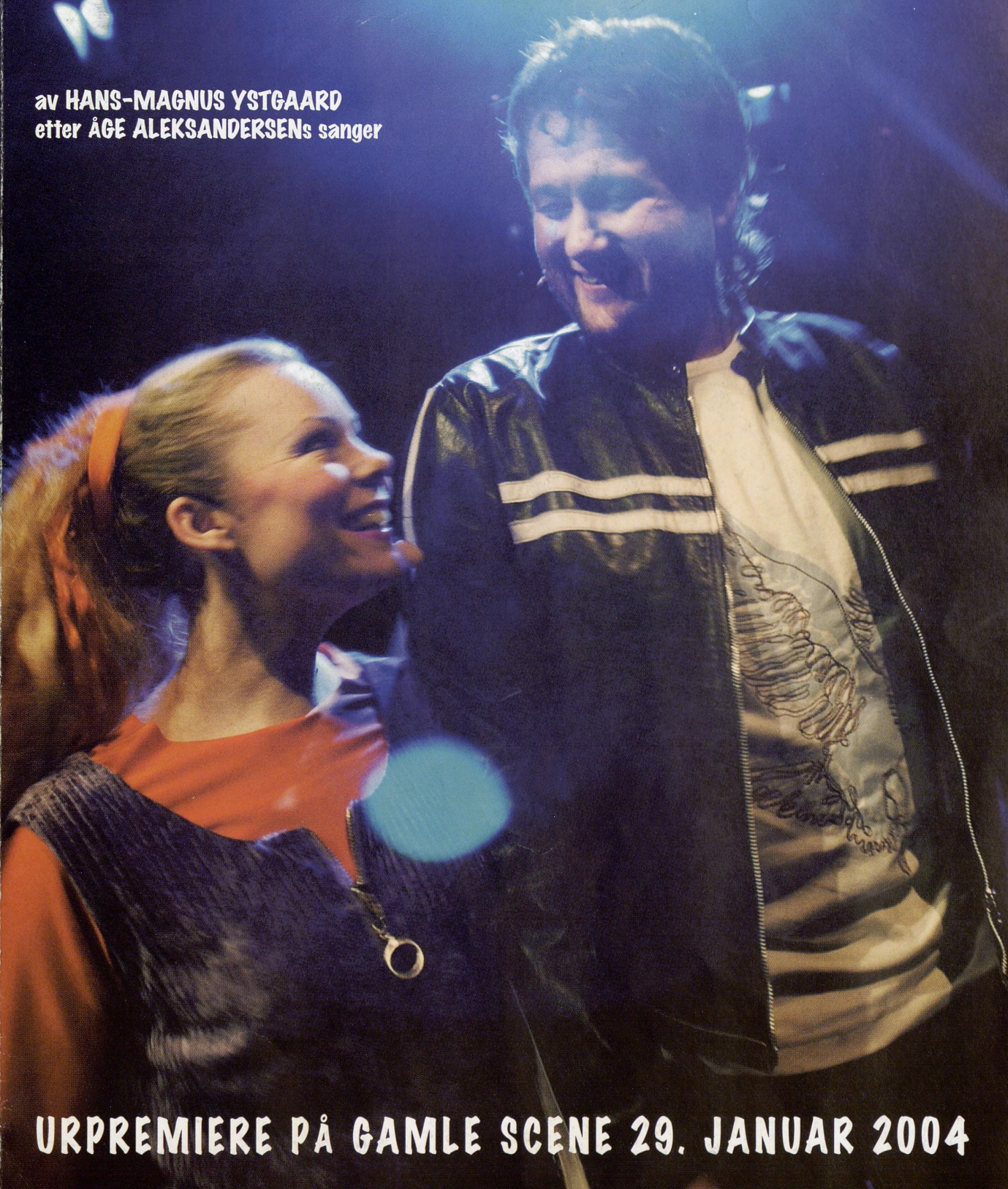

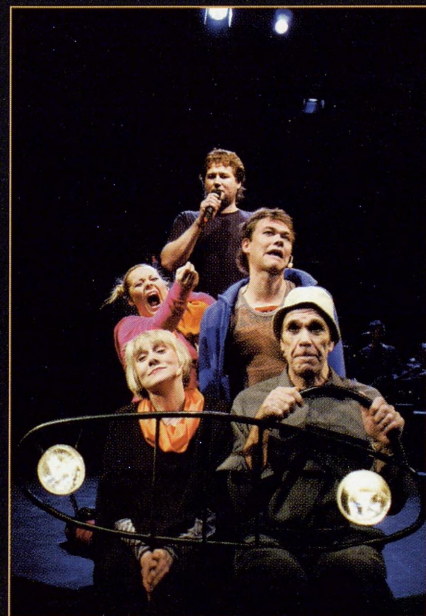
PURPUR OG GULL

av HANS-MAGNUS YSTGAARD
etter ÅGE ALEKSANDERSENs sanger

URPREMIERE PÅ GAMLE SCENE 29. JANUAR 2004

EN TRØNDERROCKER VEKKER EN BERGENSER

1980-tallet var en prøvelse for oss som ville bli voksne. Våre foreldre sto for alt vi forbandt med forfall der de jaget etter trygghet og personlige fordeler. De ville ha Willoch og etter hvert Hagen, private borettslag, utbygging av Alta-elva, krysserraketter i Europa, forhåndlagring av USA-våpen i Trøndelag, atomubåter til norske havner, private helsetjenester, flere parkeringsplasser i byene og betale mindre i skatt. Far og mor var ikke rollemodeller for vår opprørstrang!

Vi orket bare ikke å være hjemme og se på Harald Tusberg og Knut Bjørnsen – så det ble til at vi tok ølposen i den ene hånden og en platebunke i den andre og flyktet på fest, hver helg. Vi spilte musikk vi skjønte alle autoriteter aldri i verden noen gang ville komme på å like. Altså; vi gjorde opprør på denne måten, men det var bare et så uartikulert, nesten stumt opprør. Ungdomstiden så dermed ut til å drukne i studielånets flytende resultater og tidens generelle sjølgodhet.

Men sommeren 1982 reiste fotballaget vårt til Danmark på treningsleir, dvs. en kombinasjon av treningsleir og fest. På danskebåten mistet Jan Ove, som var ekspert på alle typer musikk, halvparten av de medbrakte kassetter. I ti dager hadde vi derfor bare *Dains me mæ*, den glimrende dobbel-LP'en (det het LP) av Åge Aleksandersen. Ja, så ble vi Åge-fans hele gjengen fra Ytre Laksevåg i Bergen, da. I flere år etter dette dro vi halve Hordaland rundt – Fusa, Eikelandssosen, Sævareid, Sletta, Studentsenteret – for å leve noen få timer med trønderne i Sambandet. Og så dro de og vi igjen, men vi kom igjen, ble aldri mette.

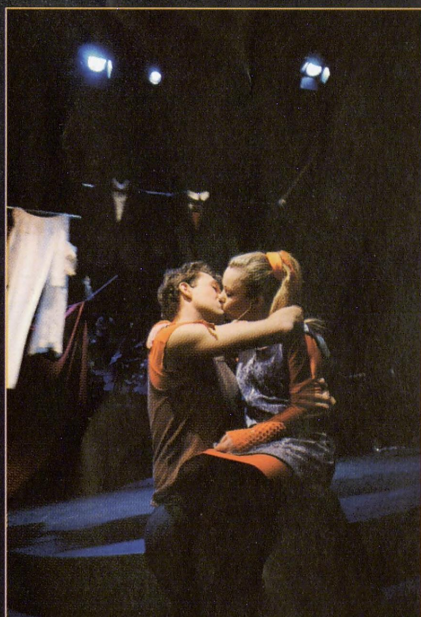
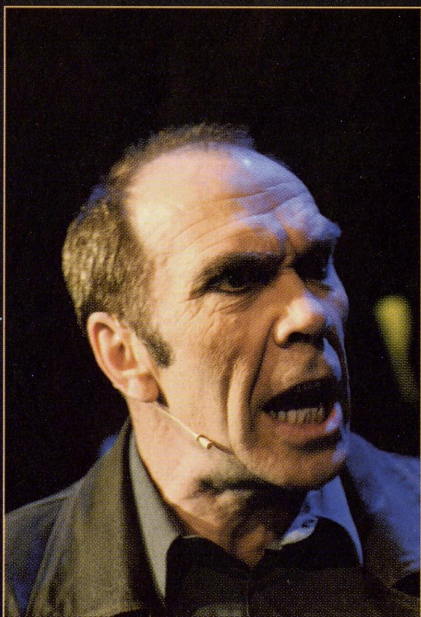
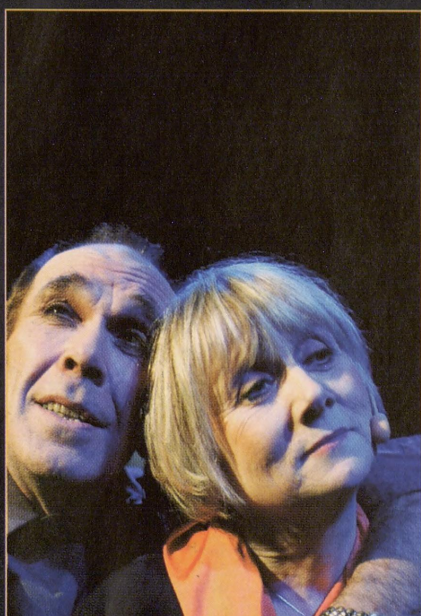
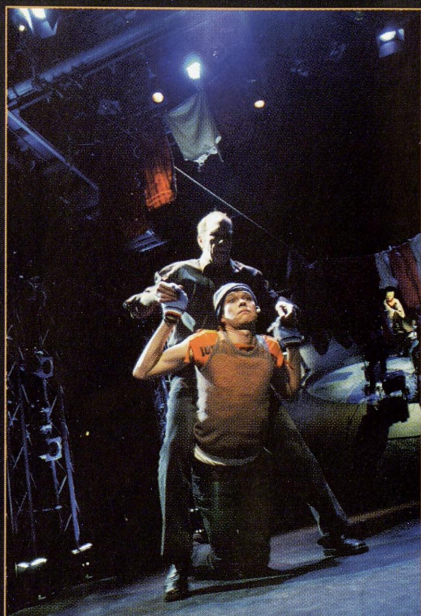
I 1983 begynte kompisen min Bjarne på Sjøkrigsskolen, og jeg forstod det ikke helt da han fortsatte å like Åge, og ikke minst Bjørn Afzelius. For sto ikke Forsvaret for det motsatte av det Åge og Bjørn sto for? Men da Bjarne stappet to biler full med vervete soldatkolleger og pasifisten meg og kjørte til Breidablikk ungdomshus i et vanvittig snøkvag i februar 1984, skjønte jeg med ett noe jeg ikke hadde skjønt før.

På Vestlandet er milene lange mellom fergene på kronglete veier. De var ikke kortere på nullføret i en gul Ford Escort uten stereoanlegg. Men i baksetet satt jeg og offisersaspirant Skjøllingstad og ljommet "Hainn va sju", "Rene Reidar" og "Berre liv". Bjarne glemmer aldri den musikken, sier han, "for en harmoni!"

Under og etter konserten var de konservative offisersaspirantene i fyr og flamme. Åge & co. hadde blåst ut "Levva livet", "Fremmed fugl!" og "Suttekluten" i en vanvittig og frenetisk konsert. Vi hadde jo hørt den snille "Lys og varme" på Spelemannspris-utdelingen, men dette var noe annet. Aspirantene og jeg holdt rundt hverandre og hoppet der vi sto presset opp mot scenekanten. En energitilførsel uten sidestykke fra scenen. Etterpå måtte jeg gå en runde med sentralkommandoen for vel utviklede fordommer. Hadde soldatene skjønt eller ikke skjønt noe av Åge og hans fredsbudskap og sosiale engasjement? Jeg hadde i hvert fall skjønt noe: Der og da var vi ett; den erklærte pasifist og de erklærte krigere.

Hvordan kunne det gå an? Var det noe med Åges musikk som forente oss? Eller innså vi det tullete i fordommene helt uten Åges påvirkning? Jeg tror begge deler; men Åges sanger var spesielle. De hadde et alvor vi trengte i en latterlig tid – *Dynastiet* kom på NRK i 1984 – samtidig som de var medrivende og enhetskapende. I den grad sanger kan det, tror jeg de bidro til oppdragelse i moralsk ansvar og samvittighet. Han satte ord på maktesløsheten, men samtidig på håpet som finnes og følelsen av samholdets nødvendighet. Vi søkte – og fant – de alvorlige historiene, de som ga livet en form, ikke bare det blinde opprørets kaos og apati. Og vi fant det hos en trønder: "Det finns en sang bortom fjellet, bortom sangen et fjell, men vei'n skal itj eig dæ, den må slæpp en dag, du må vent, vi ska grei det i lag".

Per Ananiassen
dramaturg og bergenser

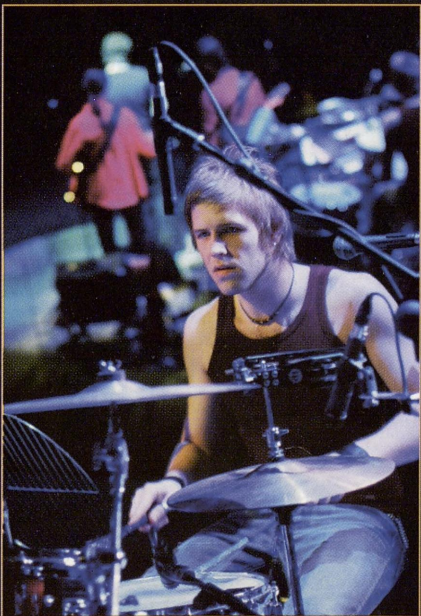

I en mengde roller:

BJARNE BRØNDBO, HELLE OTTESEN, HARALD BRENNÅ, INGRID BERGSTRØM og ØYVIND BRANDTZÆG

I orkestret:

Åsmund Flaten / Morten Huuse (tramporgel/rhodes/orgel), Andreas Aase / Skjalg Raaen (elgitar/lap steel), Eirik Øien / Kjetil Sandnes (bass), Tom Kenneth Alte / Freddy Bolsø (trommer/perkusjon)

KJÆRE PUBLIKUM

Arnulf Haga mumlet en dag til meg at han visste at Bjarne Brøndbo hadde lyst til å synge i et teaterstykk med Åge Aleksandersens sanger, og visstnok var Hans-Magnus Ystgaard interessert i å skrive stykket. Åge hadde visst sagt at det var greit hvis det var sånn at de ville det. Det kunne bli om et par år, for Bjarne var jo opptatt med DDE. Men Arnulf mente at dette var litt svært, og kanskje teatret kunne gå inn og produsere, hvis vi nå synes det var en god idé.

Vi synes det var en god idé. Vi er jo ikke helt teite. Dessuten hadde Hans-Magnus en viktig historie å fortelle, og Åges musikk som har preget flere generasjoner over hele Norge var fristende materiale å grave i.

Så sånn ble det. Teatret fikk en bratt læringskurve i showbiz, promotion og opphavsrettigheter. Gutta fikk en like bratt kurve i teater.

En dag mens vi holdt på å lete etter riktig instruktør, banket det på døra mi og inn ramla Bjarne og Åge. Hele kontoret hørmet av tobakk og testosteron. Jeg satt som en forskremt høne bak pulten. Hva nå? Jo, de synes at jeg skulle ta jobben. Jeg har aldri vært så smigret over noe jobbtilbud i hele mitt liv. Jeg takket prompte ja. Så de har bare seg selv å skylde på.

Det har ihvertfall vært moro. En takk til alle som har jobbet med denne produksjonen. Ikke minst skuespillere og orkester og et for oss nytt bekjentskap, scenografen Lisbeth Narud som har laget et helt nytt rom ut av Gamle Scene. Og en ekstra takk til Arnulf Haga for et generøst tips.

God fornøyelse.

Catrine Telle
teatersjef

Forfatter	Hans-Magnus Ystgaard	Inspisient	Randi Andersen Gafseth
Sangtekster / musikk	Åge Aleksandersen	Sufflør	Ann Eli Aasgård
Musikkarrangementer	Åsmund Flaten / Andreas Aase	Rekvisitør	Turid Bjørnsen
Musikalsk ansvarlig	Åsmund Flaten	Teknisk koordinator	Jomar Johansen
Regi	Catrine Telle	Foto fra prøvene	Lasse Berre
Regiassistent	Erik Skøyen	Program	Geir Schønberg
Scenografi og kostymer	Lisbeth Narud	Ansvarlig utgiver	Catrine Telle
Lysdesign	Sivert Lundstrøm	Plakatillustrasjon	tibe-t reklamebyrå
Lyddesign	Jan Magne Høyenes	Rettigheter	Hans-Magnus Ystgaard / Åge Aleksandersen / Bjarne Brøndbo
Masker	Ragnhild Ward Bugten		

Kulisser og kostymer er produsert i teatrets egne verksteder. Fotografering og lydopptak under forestilling er ikke tillatt

